

Reforma în justiție se desfășoară foarte lent, raport de monitorizare

Procesul de reformă în justiție se desfășoară foarte lent: din totalul de 101 acțiuni care rămâneau restante pentru perioada anului 2012 și trimestrul I al anului curent, doar 44 au fost realizate sau 43%. Cifrele au fost prezentate în cadrul unei conferințe de presă la IPN, cu prilejul lansării celui de-al doilea raport trimestrial de monitorizare a implementării strategiei de reformă.

„Cu referire la acțiunile care urmau a fi implementate în trimestrul II al anului, situația este și mai gravă. Din 31 de acțiuni au fost realizate doar șase sau 19%”, a menționat directorul Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă, Olesia Stamate.

Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală și Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat au reușit să realizeze mai puțin de jumătate din acțiunile planificate – circa 40%. O rată de succes mai mare – 60%, o prezintă Ministerul Justiției, Centrul Național Anticorupție și Institutul Național al Justiției.

Potrivit directorului de program din cadrul Asociației Promo-LEX, Pavel Postica, o dinamică pozitivă s-a înregistrat pe componenta de monitorizare a ședințelor de judecată și a calității actului judecătoresc. Dacă în primul trimestru din totalul ședințelor monitorizate doar 77 au fost desfășurate în cadrul sălilor de ședință, atunci în trimestrul al doilea această cifră a crescut de aproape trei ori. La fel a fost înregistrată o creștere cu aproximativ 12% în ceea ce privește înregistrarea audio a ședințelor de judecată.

Principalele recomandări expuse de către experți se referă la

necesitatea consolidării instituției grupului de lucru; completarea Regulamentului cu privire la funcționarea grupurilor de lucru cu prevederi care să oblige publicarea pe pagina web a Ministerului Justiției a proceselor-verbale ale ședințelor, agendele, dar și alte produse, inclusiv corespondența. O altă recomandare ar fi operarea unor modificări în planul de acțiuni, prin care să fie actualizate și precizate termenele de implementare a acțiunilor, relevanța și necesitatea realizării anumitor acțiuni precum și, după caz, responsabilitatea instituțiilor.

Raportul a fost elaborat în cadrul proiectului „Monitorizarea reformei sectorului justiției pentru sporirea responsabilității Guvernului”, implementat de către Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Sursa: Ipn.md

Promo-Lex: Procuratura, CSM și CNA – restanțiere la capitolul reformă în justiție

Procesul de reformă în justiție se desfășoară destul de lent – despre aceasta au declarat reprezentanții Asociației Promo-Lex și ai Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER) în cadrul unei conferințe de presă, notează NOI.md.

Concluzia se conține în datele unui raport întocmit de cele două asociații și care vizează evaluarea realizării acțiunilor privind implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției (SRSJ), perioada de monitorizare fiind 1 aprilie –

30 iunie 2013.

„S-au constatat mai multe restanțe, astfel, din cele 101 de acțiuni ale SRSJ rămase din 2012 au fost realizate doar 44. Cât ține de acțiunile ce urmau a fi implementate în trimestrul doi 2013, situația este și mai gravă. Din cele 31 de acțiuni preconizate, au fost realizate doar șase. În consecință, putem afirma că realizarea Planului de acțiuni privind implementarea SRSJ se desfășoară foarte lent”, a spus Olesea Stamate, expert, reprezentant AGER.

Totodată, în raport se constată un aspect pozitiv în ceea ce privește monitorizarea ședințelor de judecată și calitatea actului judecătoresc. „Au fost întocmite chestionare și au fost intervievate 459 de persoane, circa 42 la sută dintre acestea s-au arătat satisfăcute de accesibilitatea informației juridice în instanțele de judecată”, a menționat Pavel Postică, reprezentant Promo-Lex.

De asemenea, în cadrul conferinței, s-a mai menționat despre faptul că există mai multe instituții care au rămas restante la capitolul implementarea reformelor în justiție. Printre acestea au fost numite Procuratura, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției și CNA. „Principala deficiență s-a constatat vizavi de faptul că în instituțiile respective nu au fost efectuate în prealabil studii privind numirea personalului, privind optimizarea cadrelor etc. Iar dacă ne oprim la această etapă, nu putem merge mai departe”, a spus Pavel Postică.

„Dar pot fi apreciate unele aspecte, cum ar fi, de exemplu, crearea Comisiei Naționale pentru Integritate”, a adăugat Olesea Stamate.

Menționăm că acesta este al doilea raport întocmit de Promo-Lex și AGER privind implementarea reformelor în justiție.

Sursa: Noi.md

Autoritățile tărăgănează reformele în justiție

Autoritățile înregistrează restanțe la implementarea Strategiei de Reformă a Justiției, susțin reprezentanții Asociației Promo Lex și ai Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă.

Din cele aproape 200 de acțiuni care urmau să fie făcute de instituțiile statului, începând cu sfârșitul anului 2011, până în prezent, au fost realizate puțin peste o sută. Întârzierile au fost motivate de către autorități prin lipsa expertizei suficient de calificate și a resurselor financiare.

O serie de acțiuni, care țin de adoptarea unor proiecte de legi, ar fi putut fi realizată și fără cheltuieli suplimentare sau consilierea experților europeni, susține directorul Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă, Olesia Stamate. Ea a adus exemplul avertizorilor de integritate, care ar trebui să fie prezenți în toate instituțiile statului, dar deocamdată doar Centrul Național Anticorupție a adoptat un regulament în acest sens.

În opinia Olesiei Stamate, aceste restanțe ar putea duce la diminuarea următoarei tranșe de finanțare din partea Uniunii Europene, acordată pentru reforma în sectorul justiției.

Asociația Promo Lex a monitorizat și desfășurarea a 300 de ședințe de judecată și a constatat că a crescut numărul ședințelor care se desfășoară în săli special amenajate, și nu în biroul judecătorului, așa cum se întâmpla anterior. De asemenea, a crescut numărul ședințelor înregistrate audio.

Până în prezent, Ministerul Justiției este instituția care a

reușit să realizeze cele mai multe acțiuni din planul de reformare a domeniului. Procuratura și Consiliul Superior al Magistraturii sunt printre instituțiile care au realizat mai puțin de jumătate din acțiunile prevăzute.

Sursa: Radiochisinau.md

Cum sunt asupriți românii din regiunea transnistreană de administrația regiunii separatiste (interviu)

Elevii și profesorii din școlile cu predare în limba română sunt amenințați de administrația regiunii transnistrene. Unii dintre aceștia trebuie să treacă zilnic prin puncte de control pentru a ajunge la școală. Mulți țărani din zona Dubăsari și-au pierdut practic pământurile. Ion Manole, director al organizației Promo-Lex din Republica Moldova, unul dintre cei doi avocați care au reușit să obțină condamnarea Rusiei la C.E.D.O. pentru încălcarea dreptului la educație românilor din Transnistria, explică într-un interviu amplu acordat Epoch Times că în ciuda deciziei C.E.D.O., „Rusia trage de timp cu executarea ei”.

În opinia sa, nici autoritățile de la Chișinău timp de peste 20 de ani n-au făcut suficiente eforturi pentru a proteja cetățenii din zonă. Dimpotrivă, au existat și cazuri în care organele de drept constituționale au colaborat cu structurile ilegale. Manole consideră că singura abordare de succes a problemei locuitorilor din Transnistria este cea juridică, adică aceea de tratare a problemelor prin aplicarea normelor

legale. Abordarea strict politică a problemelor din acest teritoriu s-a dovedit a fi ineficientă până în prezent.

Ce probleme întâmpină etnicii români în Transnistria în prezent din punctul de vedere al limbii române? A mai slăbit ceva din teroare și discriminare odată cu schimbarea regimului de la Tiraspol?

Nu s-a schimbat absolut nimic. În momentul de față situația școlilor este la fel de dificilă chiar dacă există deja o decizie a Curții Europene a Drepturilor Omului (C.E.D.O.). Rusia, care a învins în mini-războiul din 1992, a avut apoi nevoie de timp pentru a schimba situația, pentru că în 1992 foarte mulți locuitori au încercat să reziste presiunilor și au pledat pentru o Moldova unică. Federația Rusă era conștientă că pe căi democratice nu va putea prelua controlul și a acționat prin metodele pe care le simțim până astăzi.

Numărul celor ce își doresc eliminarea tuturor posturilor de control pe Nistru este în continuă scădere și ei sunt într-un proces de îmbătrânire pe fondul noii generații, educate destul de agresiv împotriva a tot ce este legat de R.Moldova și Occident.

Este o problemă serioasă. Politicienii încearcă să privească problema școlilor sub aspect politic ori în opinia noastră, ea trebuie privită în primul rând sub aspect juridic. În momentul de față avem o decizie a Înaltei Curți de la Strasbourg. Este clar că acolo s-a operat cu probe, cu dovezi, cu referire la normele dreptului internațional. Din păcate politicienii nu adoptă aceeași abordare juridică.

Rusia a fost condamnată la C.E.D.O. pentru că are influență în zona de est a R.Moldova unde se încalcă dreptul la educație, însă acest fapt nu înseamnă că Guvernul Republicii Moldova a fost scutit de obligațiile sale de a proteja drepturile tuturor locuitorilor, indiferent de cetățenie, etnie etc.. În urma deciziei C.E.D.O., Rusia urma să achite 6.000 de euro

fiecărui petiționar, deci în total peste un million de euro pentru o parte a victimelor acestui regim.

Rusia încearcă să tergiverseze executarea și se face că plouă. Avocații care se ocupă de dosar continuă să depună eforturi în vederea executării. Problemele sunt destul de grave, iar dacă lucrurile continuă așa, este posibil ca în câțiva ani să nu mai existe doritori de a studia în școlile de limbă română din Transnistria.

Ce întreprinde Promo-Lex pentru a facilita respectarea drepturilor omului, inclusiv celui la educație în limba română?

Prin obținerea acestei decizii a C.E.D.O., s-au demonstrat ilegalitățile comise în acest teritoriu. În rest, acționăm când suntem sesizați, oferind sprijin juridic pentru a rezolva un caz sau o situație concretă.

Vedeți posibilă o reintegrare a Transnistriei în R.Moldova sau este mai viabilă soluția separării totale?

Dacă ne referim la populație, părerile sunt foarte împărțite. Totodată, mulți înțeleg că prin controlul asupra acestei regiuni, de fapt, Rusia ține în șah întreaga Republica Moldova. Numărul celor ce își doresc eliminarea tuturor posturilor de control pe Nistru este în continuă scădere și ei sunt într-un proces de îmbătrânire pe fondul noii generații, educate destul de agresiv împotriva a tot ce este legat de R.Moldova și Occident. Ca urmare, implicarea oamenilor în regiune scade pentru că actele lor de rezistență au rămas fără succes.

Chișinăul nu vrea sau nu poate să-i ajute pe locuitorii din Transnistria în sensul că nu are pârghiile necesare, influența rusă fiind prea puternică?

Nu are pârghiile necesare pentru că nu a vrut să le aibă. Pe parcursul celor 23 de ani nu am avut nicio guvernare care să

vină cu o strategie foarte clară legată de modul în care să ia măsuri pentru situația și evenimentele legate de această zonă. Nici organele de drept nu au aplicat legea în cazurile de încălcare a drepturilor omului. Or, orice faptă comunicată organelor de drept trebuie tratată prin prisma normelor legale. Am avut și cazuri în care organele de drept moldovenești au colaborat cu "colegii" lor din Transnistria punând în pericol viața și sănătatea unor cetățeni moldoveni. Aceștia au fost practic răpiți și trimiși de aceste organe la Tiraspol.

În ultima perioadă observăm o schimbare de atitudine a Ministerului de Interne din Moldova, care cel puțin a început să asculte criticile. Acest lucru ne redă o anumită doză de încredere într-o revenire la normal.

Mai are Rusia capacitatea de a deraia trenul European al Republicii Moldova prin provocările Tiraspolului, precum presupusa lege a frontierei ?

Toate actele întreprinse de administrația ilegală au efect nul și nu au putere juridică asupra acțiunilor autorităților constituționale.

Ce au de suferit țăranii din zona Dubăsari din regiunea transnistreană din partea administrației separatiste?

Transnistria de fapt este ruptă fizic în două și anume din acest motiv terenurile agricole ale câtorva localități din stânga Nistrului și rămase sub jurisdicția autorităților constituționale centrale de la Chișinău au fost practic ocupate. Terenurile respective se află după un traseu rutier, controlat de structurile ilegale paramilitare, care leagă Nordul cu sudul regiunii. Acestea le interzic sau le creează probleme atunci când se deplasează spre proprietățile lor. Cea mai gravă problemă a fost în 2004 când li s-a interzis țăranilor să-și ia recolta acasă. Toate aceste acțiuni au drept scop de a determina locuitorii din zonă să accepte

situația impusă sau să renunțe la proprietatea lor.

Mai există asemenea probleme în prezent?

Problema a fost parțial rezolvată. În primul rând, marea majoritate a proprietarilor au transmis în arendă pământurile lor unor întreprinderi. Totodată, cu acordul Guvernului moldovean, întreprinderile respective sau proprietarii obțin un fel de permis de la administrația separatistă pentru a merge spre pământurile care le aparțin cu acte în regulă. Oricum, aceste proceduri și reguli impuse de către regimul separatist nu exclud diverse situații și cazuri de extorcere de bani sau bunuri, persecutare sau intimidare.

Cât de gravă este epurarea lingvistică prin impunerea grafiei chirilice?

Din păcate O.S.C.E. n-a mai susținut elevii și profesorii din aceste școli în ultima perioadă. Spre exemplu, în ianuarie 2013, la numai trei luni de la emiterea deciziei C.E.D.O. cu privire la situația școlilor, au realizat un raport, care conține constatări și recomandări contestate în primul rând de cei vizați. Sunt cel puțin 3 aspecte interpretabile sau dacă vreți destul de dubioase în acest raport: primul – în raport nu s-a menționat nimic despre faptul că utilizarea grafiei latine în regiune, conform presupuselor norme locale, în continuare poate fi sancționată administrativ de către structurile ilegale din Transnistria. În al doilea rând, O.S.C.E. n-a făcut nicio trimitere în raport la decizia C.E.D.O, care ar fi trebuit menționată neapărat. În al treilea rând se recomandă, practic preluând poziția Tiraspolului, că totuși școlile din regiune ar trebui să obțină înregistrare la administrația de la Tiraspol. Din punct de vedere juridic, realizarea acestei recomandări este imposibilă, deoarece legislația R.Moldova nu permite niciunui funcționar să accepte astfel de proceduri, indiferent de la cine vin. Recomandările unor organizații internaționale trebuie în primul rând să țină cont de aspectele legale, bazate pe normele dreptului intern

și a celui internațional.

O altă problemă gravă în regiune rămâne faptul că acolo nu există diversitatea opiniilor, nu există acces la diverse surse media. Locuitorii sunt informați într-un alt spațiu, ostil și totalmente diferit de cel din alte regiuni ale R.Moldova. În plus, în regiune nu există practic nicio posibilitate de a citi în limba maternă, pentru că nu se găsesc cărți editate la Chișinău în grafia latină în bibliotecile și librăriile din regiune.

Situația nu este mai bună nici la capitolul respectării altor drepturi și libertăți fundamentale ale oamenilor din regiunea transnistreană. Libertatea și siguranța persoanei, dreptul la viață, libertatea întrunirilor, aplicarea torturii și a relelor tratamente sunt și ele în atenția juriștilor Asociației Promo-LEX.

Ion Manole este avocat și Director al Asociației Promo-Lex din Republica Moldova.

Sursa: epochtimes-romania.com

Cine și cum monitorizează guvernarea

Monitor.md – un nou portal, lansat de Asociația Promo-LEX în parteneriat cu Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER), o platformă on-line pe care cetățenii preocupați direct de felul în care sunt guvernați vor putea lua cunoștință de diverse aspecte ale funcționării instituțiile publice. Amănunte despre acest proiect, în convorbirea cu Olga Manole, coordonatoare de proiect la

Asociația Promo-LEX.

Europa Liberă: Așadar, dnă Manole, monitor.md – o nouă platformă on-line pentru cei care doresc să se țină la curent – într-un mod cetățenesc activ – cu activitatea instituțiilor publice, cu felul în care ajung sau nu ajung realitate politicile puse pe hârtie... Este, din câte înțelegem, lansarea acestui portal, parte a unui proiect mai amplu, cu rostul de a spori responsabilitatea Guvernului prin monitorizarea reformei în sectorul justiției”, nu-i așa?

Olga Manole: Exact. În septembrie 2012, Promo-LEX împreună cu Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă a lansat proiectul respectiv: sporirea responsabilității guvernului prin monitorizarea reformei în domeniul justiției și elaborarea acestui portal, monitor.md, este doar o activitate din cadrul acestui proiect. În mare parte, proiectul este axat pe monitorizarea implementării reformei în domeniul justiției din Republica Moldova și în cadrul acestei activități monitorizăm atât implementarea Planului de acțiuni din Strategia de reformă, cât și ședințele de judecată din instanțele judecătorești. Venim de asemenea cu rapoarte de monitorizare periodice. Primul raport deja a fost lansat în luna mai, iar în septembrie urmează să lansăm al doilea raport. Toate aceste rapoarte, toată informația, precum și din alte domenii – rezultate ale monitorizărilor – vor fi incluse în acest portal. Deci, acesta este scopul de bază – să fie un portal-resursă, cu activități de monitorizare.

Europa Liberă: Ce vor putea vedea, analiza și judeca cetățenii prin intermediul acestui instrument suplimentar de responsabilizare a guvernării – doar produsele de monitorizare ale celor două organizații, sau și rezultatele supravegherii realizate de alte organizații, alte entități non-guvernamentale de exemplu?

Olga Manole: Aveți dreptate. Pagina nu este destinată doar Promo-LEX-ului și AGER-ului, ci este o resursă pentru

societatea civilă. Toate rapoartele de monitorizare din mai multe domenii vor fi plasate pe această pagină. Parțial, ea conține deja rapoarte din anii precedenți, începând cu 2009, care sunt axate pe mai multe domenii – pe procesele electorale, buna guvernare, drepturile omului, sectorul justiției, avem și o rubrică care se numește „cu ochii pe poliție” care se axează pe monitorizarea activității organelor de drept și acolo vor fi disponibile rapoarte elaborate de mai multe organizații ale societății civile. Deci, este o platformă comună, nu doar pentru Promo-LEX.

Europa Liberă: De fapt, ca cetățean de rând, să zicem, cu privilegiul unui computer în față, ce m-ar face curios să rămân pe monitor.md? Care ar fi, de exemplu, plusvaloarea unei astfel de monitorizări pe lângă cea obișnuită a presei, de exemplu?

Olga Manole: Aici sunt rapoarte foarte detaliate pe diferite domenii. Putem să vedem și cum se cheltuiesc bani publici, și cum se realizează reformele din justiție, și cum se respectă drepturile omului pentru o anumită categorie de persoane, deci este o resursă care adună la un loc toate resursele de monitorizare și care pot să ne arate, să ne indice modul în care sunt implementate reformele în Moldova, modul în care decurg anumite procese în Republica Moldova, cum sunt implementate politicile publice, modul în care activează instituțiile publice, deci este o sursă de informație amplă, pe domenii de monitorizare. Pentru cetățenii cointeresați de monitorizare ar fi mai dificil să caute singuri separată această informație – cetățenii neavizați în domenii, care nu cunosc foarte multe organizații neguvernamentale, pe când aici ele sunt plasate toate la un loc. Și de asemenea avem și anumite instrumente interactive, puse la dispoziția cetățeanului simplu, care poate să raporteze anumite încălcări sau chiar și anumite situații pozitive pe care le observă în diferite domenii, precum ar fi drepturile omului, procesele electorale, activitatea organelor de drept, atunci când

sesizează o încălcare, o abatere sau cum am mai spus o situație pozitivă, cetățeanul poate să fie parte la o monitorizare civică.

Europa Liberă: Deci, va fi cumva ca un fel de condică de reclamații publică, mereu deschisă pentru cei care vor să se plângă sau să critice ceva?

Olga Manole: Exact. Monitorizarea este ca un termometru, pentru că prin monitorizare vedem cum decurg lucrurile și dacă merg într-o direcție bună, putem să vedem care este starea de sănătate a societății, a reformelor și a proceselor democratice și, respectiv, în baza inclusiv a sesizărilor cetățenilor, organizațiile societății civile, precum și autoritățile pot să facă anumite concluzii, pot să-și orienteze activitatea în anumite direcții, pentru că dacă apar foarte multe semnalări, de exemplu știm că Anul 2014 este un an electoral și dacă la rubrica semnalărilor electorale vor apărea multe sesizări de încălcări în anumit domeniu, într-o anumită localitate, sau la o secție de votare, deci autoritățile pot chiar să se autosesizeze, să verifice informația. Deci, va fi un plus de valoare pentru monitorizarea pe care o realizează organizațiile neguvernamentale într-un mod mai comprehensiv și mai profesionist, în baza unor tehnologii mai complicate. Această monitorizare din partea cetățenilor este sursa primară de informație, informația de la firul ierbii să zicem, care ne ajută pe noi, juriștii, specialiștii în diferite domenii să venim cu diferite constatări și recomandări pentru îmbunătățirea proceselor democratice.

Europa Liberă: Birocrația, pe de altă parte, de la diverse instituții ale statului a învățat, se pare, un lucru ce i se pare foarte eficient împotriva a tot ce este monitorizare, supraveghere cetățenească – ignorarea, trecerea cu vederea, neglijarea a tot ce le iese, arată urât în oglindă... După principiul, deseori, „caravana trece...” și așa mai departe. În opinia Dvs. produsele de monitorizare care se vor regăsi pe

portal, de exemplu, cum ar urma să fie luate în considerație de instituțiile vizate?

Olga Manole: În acest sens avem experiențe diferite desigur. Și avem și experiențe pozitive, atunci când constatările din rapoartele de monitorizare chiar sunt luate în calcul de autorități. Aici aș putea să dau un exemplu de succes: Comisia Electorală Centrală cu care Asociația Promo-LEX colaborează foarte strâns în perioada proceselor electorale și nu doar. Împreună avem un scop comun: să îmbunătățim procesul electoral în Republica Moldova și chiar aș vrea să vă spun că foarte multe din recomandările pe care le-a formulat Promo-LEX și Coaliția 2009 pentru alegeri libere și corecte, ca rezultat al monitorizării proceselor electorale, au fost luate în calcul și astăzi se regăsesc în Codul electoral, în politicile și procedurile electorale. Și într-adevăr au contribuit la îmbunătățirea procesului electoral. Eu sunt sigură că și alte organizații, din alte domenii, care lucrează direct cu instituțiile pe care le vizează în rapoartele de monitorizare, de asemenea reușesc să promoveze anumite recomandări care sunt luate în calcul și sunt realizate. Desigur este foarte dificil să vezi o schimbare radicală într-o instituție sau o anumită politică peste noapte, durează ani de zile, dar aceasta este punctul de pornire. Pentru că doar prin monitorizare poți să-ți dai seama dacă ceva merge prost și dacă este necesară modificarea unor politici sau a unor practici și atunci lucrezi cu instituția respectivă și, treptat, ajungi la anumite rezultate. Desigur că sunt și situații când mai multe rapoarte de monitorizare și constatările lor rămân trecute cu vederea de către autoritățile care ar trebui să se autosesizeze și să încerce să depună efort să modifice situația, să implementeze aceste recomandări, dar din păcate nu tot timpul se reușește. Asta e.

Europa Liberă: Atunci autorităților li se spune: la revedere, ne reauzim la alegeri, cum s-ar spune... În orașe, doamnă Manole, înțelegem că această monitorizare se poate face mai

lesne... Cum se rezolvă problema la nivel local însă? Se trimite vreun desant din capitală?

Olga Manole: Atunci când vorbim de monitorizarea civică din partea cetățenilor, tot de ce e nevoie este să aibă ochi și urechi ca să observe anumite nereguli. Și în acest sens eu cred că orice cetățean în mod intuitiv posedă cunoștințe de monitorizare, pentru că atunci când cineva este greșit și nu este corect, și este o abatere, un abuz, o încălcare, persoana intuitiv își dă seama că îi este încălcat un anumit drept, sau a fost comisă o încălcare a procesului electoral, sau poliția nu a procedat corect și a uzat de situație. Și atunci ei pot să raporteze așa cum își dau ei seama, în baza cunoștințelor proprii pot să semnaleze o încălcare. Nu este nevoie de anumite cunoștințe vaste în domeniul drepturilor omului sau proceselor electorale. Atunci când vorbim de organizații neguvernamentale la nivel local, desigur că acesta și este scopul portalului – de a oferi mai multă informație, inclusiv organizațiilor noi, fără prea multă experiență în domeniu, să poată să vadă cum lucrează alte organizații și practici internaționale. Avem și rubrica „practici internaționale” în cadrul portalului monitor.md, care oferă idei noi și idei care ar putea fi implementate în Republica Moldova. Foarte multe rapoarte includ și informații despre metodologia de monitorizare pe anumite domenii și astfel ele pot să preia din aceste practici și experiențe și să învețe să fie și monitori în localitatea și comunitatea lor.

Sursa: Europalibera.org

Pentru că a scos „GUNOIUL” din familie, o moldoveancă a CÂȘTIGAT la CEDO

Pentru că instanțele de judecată de la Chișinău nu au putut să protejeze o femeie de bătăile repetate ale fostului ei soț, CEDO a condamnat R. Moldova.

Hotărârea a fost publicată acum două săptămâni și prevede despăgubirea victimei cu 18 mii de euro din bugetul de stat. Cazul în sine este interesant pentru că dezvăluie mai multe paradoxuri în procesul de luare a deciziilor de judecătoria moldoveni, care nu au știut să aplice măsuri de protecție elementară într-un caz de violență în familie.

O.B., o femeie cu doi copii din Chișinău, a hotărât să divorțeze de soțul ei, pentru că o bătea permanent. Divorțul însă nu l-a îndepărtat din viața ei. Fiindcă nu privatizaseră încă apartamentul primit de la stat în 1998, foștii soți au continuat să trăiască împreună. Bătăile au continuat. În decurs de cinci luni, septembrie 2007 – ianuarie 2008, șapte rapoarte medicale au consemnat vătămări ale femeii din cauza loviturilor primite. De câteva ori, bărbatul a fost obligat să plătească amenzi derizorii de 140-300 lei.

Femeile de la CSJ țin partea agresorului

În 2008, O.B. a înaintat o acțiune civilă la Judecătoria Centru prin care a cerut evacuarea din apartament a fostului soț, din cauza faptului că el a insultat-o în fața copiilor și continua să aibă un comportament violent. Prima instanță a admis cererea reclamantei. După ce a audiat copiii, care confirmau spusele mamei, și Curtea de Apel a susținut acțiunea reclamantei. Atunci agresorul s-a adresat la Curtea Supremă de Justiție și aici s-a produs o adevărată surpriză. CSJ a respins cererea femeii și a acceptat pretențiile fostului soț.

Instanța supremă a considerat că șase cazuri documentate de violență domestică, dintre care trei prin hotărâre judecătorească definitivă cu aplicarea amenzilor respective, nu reprezintă un argument suficient pentru a constata un comportament violent al agresorului. Curios este și faptul că din colegiul de cinci judecători, care a luat această decizie, patru erau femei.

Legea, călcată în picioare de judecător

În urma hotărârii CSJ, reclamanta s-a adresat la CEDO. Între timp, actele de violență au continuat. În 2010, fostul soț a fost amendat cu 400 de lei pentru insulte, iar un an mai târziu, bărbatul se pare că a prins curaj și a încercat să o violeze pe O.B. Expertiza medicului susține că pe corpul femeii au fost descoperite vânătăi caracteristice tentativei de viol. Tot acest timp, ei locuiau în același apartament.

„Să-l alung de acasă și pe urmă să vină și să stea pe pragul judecătoriei?”

În 2010 a intrat în vigoare noua legislație cu privire la combaterea violenței în familie și aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie. În urma ultimelor acte de violență din 2011, avocatul victimei a solicitat Judecătoriei Centru aplicarea măsurilor de protecție prevăzute de lege. În particular, a fost solicitată obligarea agresorului de a părăsi temporar domiciliul comun și de a nu contacta cu victima.

Și aici se produce un alt paradox al justiției naționale. Instanța a admis parțial cererea și a emis ordonanța de protecție obligând agresorul să nu contacteze victima. În același timp, instanța a respins cererea de a obliga bărbatul să părăsească temporar domiciliul comun.

În argumentarea hotărârii sale, judecătorul i-ar fi spus avocatului: „Înțelegeți, el nu are alt loc de trai. Ce vreți, eu să-l alung de acasă și pe urmă să vină și să stea pe pragul judecătoriei?”. Culmea culmilor, judecătorul a participat la

seminare de instruire privind aplicarea măsurilor de protecție a victimelor violenței domestice.

CEDO condamnă autoritățile R. Moldova

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a constatat că abuzurile periodice psihice și fizice au afectat integritatea morală a victimei și anume prin faptul că ea a fost obligată să trăiască în apartament cu potențialul agresor.

Curtea a constatat că prin pasivitatea lor, autoritățile R. Moldova au încălcat articolele 3 (interzicerea tratamentului inuman și degradant) și 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

„Această hotărâre prezintă un interes deosebit, cel puțin din motiv că a fost constatată o violare a Convenției prin lipsa unor acțiuni ferme ale autorităților și instanțelor naționale în scopul protejării reclamantei, în ciuda existenței unei legislații naționale destul de precise în privința măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie. De fapt, suntem în prezența unei practici vicioase, deja consacrate, când avem legi bune, care sunt aplicate defectuos. Prin această hotărâre, Curtea atrage încă o dată atenția autorităților asupra faptului că orice efort de îmbunătățire a legislației trebuie susținut prin aplicarea efectivă a acesteia”.

Din 2008 până în 2010 se respingea orice cerere de eliberare a ordonanței de protecție sau, ca și în cauza B. contra Moldovei, se emitea o ordonanță cu excepția obligării agresorului să părăsească domiciliul.

De când au intrat în vigoare modificări în legislație, plângerile din partea victimelor au crescut, probabil datorită informării cetățenilor. Anterior, nimeni nu apela în instanță pentru că nu exista o prevedere specială care să apere victimele. Pe de altă parte, în momentul în care se adresau

către autorități, li se răspundea: „Nu scoateți „gunoiul” din familie”.

Sursa: Timpul.md

Cetățenii vor putea monitoriza activitatea instituțiilor publice pe un nou portal

Cetățenii Republicii Moldova vor putea monitoriza activitatea instituțiilor publice pe portalul www.monitor.md lansat de Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER). Portalul va reflecta activități și produse de monitorizare realizate de către organizațiile societății civile din Moldova. Produsele de monitorizare vor viza atât activitatea instituțiilor publice, cât și implementarea politicilor publice în Moldova, transmite IPN.

Domeniile prioritare de monitorizare pe care le vizează portalul Monitor.md sunt: Reforma în Sectorul Justiției; Drepturile Omului; Procesele Electorale; Buna Guvernare și Activitatea Poliției. În acest sens, portalul va identifica și va prelua rapoarte de monitorizare și studii de evaluare, elaborate de către organizațiile societății civile din Moldova.

Scopul de bază al portalului Monitor.md este de a oferi publicului larg informații și materiale cu privire la activitățile de monitorizare realizate în Moldova și să contribuie la sporirea vizibilității lor. De asemenea,

Monitor.md își propune să popularizeze activitatea de monitorizare, atât în rândul organizațiilor societății civile, cât și al cetățenilor de rând.

Portalul va prezenta diverse modele și idei de monitorizare din practica internațională, idei care ar putea fi preluate și implementate și în Republica Moldova. De asemenea, Monitor.md va include instrumente interactive de monitorizare care vor putea fi ajustate la necesitățile societății civile și realităților din Moldova. Astfel, portalul va oferi cetățenilor posibilitatea de a face semnalări on-line cu privire la încălcări și abuzuri în mai multe domenii.

Portalul a fost elaborat în cadrul Proiectului „Sporirea responsabilității Guvernului prin monitorizarea reformei în sectorul justiției”, proiect finanțat de Uniunea Europeană.

Sursa: Inp.md

CEDO a condamnat pentru a doua oară Moldova pe un caz de violență în familie

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CtEDO) a pronunțat hotărârea în cauza Mudric și alții v. Moldova. Astfel, CtEDO a constatat violarea art. 3 de faptul că autoritățile au tolerat relele tratamente la care a fost supusă în casa sa, și că au eșuat să execute hotărârile judecătorești menite să asigure protecția reclamantei. De asemenea, CtEDO a constatat violarea art. 14 combinat cu art. 3 și 8 al Convenției, în ceea ce privește discriminarea sa de către autorități din cauza sexului ei, negând dreptul ei de a trăi o viață fără violență.

CtEDO a mai constatat violarea art. art. 17 al Convenției că refuzul autorităților de a-l sancționa pe fostul ei soț, ia permis să-și continue acțiunile sale ilegale, ce a dus la distrugerea drepturilor reclamantei.

Curtea a acordat reclamantei suma de EUR 15,000 cu titlu de prejudiciu moral și EUR 2,150 cu titlu de costuri și cheltuieli.

Acesta este al doilea caz care demonstrează faptul că violența în familie este un fenomen bazat pe genul victimei și reprezintă o discriminare în bază de gen. Reamintim că alte 2 cazuri similare urmează a fi examinate de către CtEDO în viitorul apropiat.

Lidia Mudric, cu o vârstă de 72 de ani, după divorțul cu soțul său, a rămas să locuiască în casa care îi aparține atât ei, cât și fostului soț. Potrivit reclamantei, la data de 31 decembrie 2009, fostul ei soț, a pătruns în casa ei și a bătut-o. El a procedat în același mod la data de 19 februarie 2010, de atunci el s-a instalat permanent în casa reclamantei.

Reclamanta a obținut un raport medical, care confirma leziunile corporale cauzate. La data de 18 martie 2010 ea s-a plâns la poliție și altor autorități. La fel ea s-a plâns că în pofida faptului că poliția cunoștea situația dată, nu a întreprins nimic pentru a o proteja. La data de 27 martie 2010, reclamanta din nou a fost bătută de către fostul ei soț. La data de 30 martie 2010, reclamanta a fost informată de autorități că faptele care ea s-a plâns s-au confirmat parțial, însă datorită bolii psihice a fostului soț, acesta nu a putut fi sancționat.

Autoritățile au promis să ia măsuri, iar la data de 22 iunie 2010 instanța de judecată a dispus evacuarea fostului soț al reclamantei și l-a obligat pe acesta să stea departe de reclamantă și casa ei. Însă, această hotărâre judecătorească nu a fost executată. La data de 17 iulie 2010 reclamanta iarăși a fost bătută de către fostul ei soț. Ca răspuns la

noua plângere a reclamantei, instanța de judecată a emis o nouă hotărâre, similară cu cea din 22 iunie 2010. La fel, această hotărâre judecătorească nu a fost executată. La data de 6 decembrie 2010, reclamanta iarăși a fost bătută de către fostul ei soț. La data de 16 decembrie 2010 reclamanta a obținut a treia hotărâre judecătorească, similară cu celelalte două hotărâri judecătorești emise anterior.

Pe parcursul perioadei relevante, reclamanta și avocatul ei au depus numeroase plângeri la comisariatul de poliție, procuratură, și alte autorități, cerând protejarea reclamantei și pedepsirea fostului ei soț.

Lidia Mudric a fost reprezentată în fața CtEDO de avocata Doina Ioana Străisteanu, delegată de Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului "Consolidarea Protecției Juridice și Sporirea Nivelului de Conștientizare cu privire la aplicarea relelor tratamente pe motiv de discriminare în Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană", proiect finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul European pentru Democrație și Drepturile Omului (IEDDO) și co-finanțat de PNUD Moldova în cadrul „Proiectului Comun al Agențiilor ONU din Republica Moldova pentru Promovarea și Protecția Drepturilor Omului”.

Sursa: radioorhei.info

Militarii trec sub tăcere cazurile de maltratare

Împușcarea mortală a unui militar în termen de către un coleg aflat la post la o unitate militară de la Bălți, tragedie ce are loc la nici o lună de la un alt caz tragic în care un militar a fost găsit mort în apropierea bazei militare de la

Bulboaca, readuce în atenția opiniei publice problema drepturilor militarilor înrolați în Armata Națională. Experții Asociației Promolex, care monitorizează de un an respectarea drepturilor militarilor în termen din cadrul Armatei Naționale, în cadrul unui proiect regional, spun că cele mai dese abuzuri sesizate de militari sunt relațiile nestatutare și probleme de siguranță. Totuși, sesizările de la ostași, dacă și sunt înregistrate, nu arată nici pe departe situația reală, întrucât militarii, de cele mai dese ori, trec sub tăcere cazurile de maltratare, presiuni psihologice, umilințe la care sunt supuși de către colegi sau superiori, afirmă juristul Promolex, Alexandru Zubco:

„Militarii au posibilitate să sune la linia fierbinte, în fiecare unitate este telefon, au dreptul la un anumit număr de minute gratuite pentru convorbiri în intimitate, dar ei nu comunică despre umilințele, tortură, prin care trec. Dacă îi întrebi de relații nestatutare, tortură, nici un soldat n-o să-ți spună că, da, a trecut prin asta. Poate dacă a comunicat rudelor și acestea au sesizat cazuri sau au loc astfel de accidente, care deja nu mai pot fi tănuite. A-i pedepsi pe cei vinovați nu e și soluția, trebuie să se elimine cauzele...În fiecare an sunt înregistrate cazuri tragice. Fiecare părinte își dă copilul în grija statului și nu-și dorește să-l vadă schilodit sau și mai grav...”

Chiar dacă apreciază deschiderea Ministerului Apărării din ultimii ani spre colaborare cu societatea civilă în ce privește eliminarea situațiilor în care se încalcă drepturile militarilor, experții Promolex sunt de părerea că reformele în Armata Națională decurg anevoios, mai mult din cauză că sunt blocate în structurile care trebuie să ia decizii. Alexandru Zubco, ca și mai mulți experți în domeniu, consideră că reforma Armatei Naționale ar trebui să vizeze excluderea serviciului militar în termen. Aceasta pentru că foarte mulți dintre tinerii de astăzi nu sunt pregătiți să satisfacă serviciul militar, unii vin din familii cu condiții bune de trai și nu se adaptează la condițiile mai rigide din armată,

alții vin din familii necomplete, cu probleme de comportament, de comunicare și le este greu să se integreze, din care cauză apar incidentele și evadările din armată, precizează expertul Promolex:

„Tinerii de astăzi vin cu multe probleme, chiar dacă ei sunt considerați apți de a satisface serviciul militar, ei se integrează greu, au probleme de comunicare,unii nu rezistă, apar probleme la mânuirea armelor. Contingentul este în permanentă schimbare, de patru ori pe an vin recruți noi. Armata nu ar trebui să se ocupe de educația lor, ci să asigure securitatea statului. La noi, în armată sunt 7 militari superiori la un soldat în termen, adică 7 oameni trebuie să se ocupe de un militar în termen. Relațiile nestatutare apar în sistemele închise: armată, penitenciare. Soluția ar fi ca armata să treacă la angajarea prin contract, atunci vor fi eliminate relațiile nestatutare. Militarii vor fi selectați după anumite criterii, ei vor lucra la pregătirea lor, perfecționare, ei trebuie să participe în misiuni militare ONU. Un exemplu bun este Departamentul de Grăniceri care a trecut totalmente la angajare prin contract și au fost eliminate problemele de sistem. Acum nu se mai face serviciul militar în termen în trupele de grăniceri”.

La presiunea societății civile, Ministerul Apărării a anunțat că a sancționat cinci militari de la Centrul de Instruire de la Bulboaca în urma incidentului de la sfârșitul lunii iunie, atunci când un militar în termen a fost găsit strangulat în apropierea bazei militare. În legătură cu tragicul accident de la Bălți, Comandantul Armatei Naționale, Vitalie Stoian a anunțat astăzi, într-o conferință de presă, că Ministerul Apărării „tratează cu maximă seriozitate acest accident tragic și va întreprinde toate măsurile necesare pentru a elucida cauzele și circumstanțele producerii accidentului”:

„Ministerul Apărării regretă profund acest caz tragic și exprimă condoleanțe familiei îndurerare în legătură cu moartea soldatului Mihai Ușurelu. Fiind interogat de către membrii

comisiei interne, militarul care a executat tragerea, a recunoscut fapta comisa și a explicat că a tras accidental din armă, încălcând astfel grav Regulamentul serviciului de garnizoană și a serviciului de gardă”.

Procuratura Militară a demarat o anchetă penală pe acest caz. Marți și Consiliul Suprem de Securitate se va convoca pe marginea incidentului de la Bălți.

De la începutul anului, 14 militari ai Armatei Naționale au fost condamnați la pedepse cuprinse între 3 și 5 ani de închisoare pentru acte de violență și șantaj asupra colegilor cu termen de încorporare mai mic. Unul dintre condamnați avea gradul militar de maior. Potrivit Procuraturii Militare, victimele erau impuse să îndeplinească sarcinile militarilor cu termen mai mare în serviciul militar, să le transmită țigări, dulciuri și bani și erau amenințate cu răfuiala, dacă îi vor denunța.

Sursa: europalibera.org

Apel către Catherine Ashton

Reprezentanții societății civile din Republica Moldova au făcut un apel către înaltul reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate, Catherine Ashton, privind situația din regiunea transnistreană. Semnatarii solicită includerea în agenda reuniunii formatului „5+2” de la Viena, din luna iulie curent, a chestiunilor legate de situația din Zona de Securitate, iar mediatorilor să utilizeze toate mijloacele legal disponibile pentru stabilizarea situației, transmite IPN.

În apelul adresat înaltului comisar reprezentanții societății

civile solicită ca Federației Ruse să i se ceară să nu consolideze în continuare contingentul de militari din cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii și să retragă etapizat militarii și tehnica din cadrul Grupului Operativ al Trupelor Ruse din regiunea transnistreană. O altă solicitare este să fie stimulată consolidarea clasei politice și societății moldovenești în eforturile de a calma situația din regiunea transnistreană. De asemenea – Să fie condiționată asistența oferită regiunii transnistrene cu abținerea administrației de la Tiraspol de la orice acțiuni unilaterale care ar putea destabiliza situația.

Semnatarii solicită extinderea provizorie a mandatului misiunii EUBAM pentru asistența instituirii și a bunei funcționări a celor șase puncte de control de pe Nistru și completarea misiunii cu observatori civili pentru monitorizarea situației din Tighina și localitățile limitrofe. Prezența unor observatori care să constituie fundamentul unei noi misiuni internaționale civile în Zona de Securitate. O altă solicitare ține de stimularea societății civile să participe la procesul de negocieri privind reglementarea pașnică și durabilă a conflictului transnistrean.

Semnatarii apelului sunt: Asociația pentru Politică Externă, IDIS Viitorul, Asociația „Promo-LEX”, Asociația „Integritate”, (Grigoriopol), Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), Asociația „Mamele pentru Drepturile Omului”, (Tiraspol), RCTV „Memoria”, Asociația Pedagogilor din Transnistria „LUMINA”, (Grigoriopol), Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, Asociația „Promovarea Justiției Efective”, (Tiraspol), Fundația Est-Europeană, Grupul de Inițiativă „Prosvet”, (Dubăsari), Asociația Presei Independente (API), Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD), Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM), Transparency-International, Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova, (Rezina), Asociația „Juriștii pentru Drepturile Omului”, Asociația

„BIOS”, Institutul pentru Drepturile Omului (IDOM), Institutul pentru Politici Publice (IPP), Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM), Coaliția Nediscriminare, Centrul de Resurse „Tineri și Liberi”.

Sursa: ipn.md